

MRF 2022.229

Planklagenævnets afgørelse af 8. juli 2022, j.nr. 22/05428

Ikke medhold i klage over påbud om fysisk lovliggørelse af jordvolde opført uden landzonetilladelse. Planklagenævnet kunne hverken prøve tidligere afslag på retlig lovliggørelse, som var blevet stadfæstet af nævnet, eller længden af den fastsatte lovliggørelsesfrist.

Furesø Kommune meddelte i september 2020 afslag på lovliggørende landzonetilladelse til tre jordvolde på E's landbrugsejendom, da jordvoldene ikke kunne anses for erhvervsmæssigt nødvendige for ejendommens drift, og da landskabelige hensyn talte imod landzonetilladelse. Jordvoldene havde en samlet længde på mere end 214 meter og en højde på op til 1,65 meter og var beliggende i et område, der i kommuneplanen var udpeget som værdifuldt landskab. Kommunens afslag blev påklaget af E til Planklagenævnet, der den 30. september 2021 (j.nr. 20/12273) stadfæstede afgørelsen. Efter forudgående varsel meddelte kommunen herefter i februar 2022 påbud om fysisk lovliggørelse til E ved senest den 31. juli 2022 at fjerne de tre jordvolde og tilbageføre arealet til tilstanden før det ulovlige forhold. E påklagede også lovliggørelsespåbuddet og gjorde bl.a. gældende, at Planklagenævnet skulle genoverveje kommunens afslag på lovliggørende landzonetilladelse, og at fristen for fysisk lovliggørelse skulle forlænges. Planklagenævnet (formanden) bemærkede indledningsvis, at nævnet ikke i forbindelse med en sag om et påbud kan efterprøve en tidligere afgørelse om afslag på landzonetilladelse, når klagefristen for den tidligere afgørelse er overskredet. Kommunens tidligere afgørelse om afslag på landzonetilladelse

stod derfor ved magt, idet nævnet bemærkede, at der ikke var oplysninger om, at afgørelsen var indbragt for domstolene, og at såfremt E ønskede, at Planklagenævnet genoptog sin afgørelse af 30. september 2021, kunne E anmode herom. For så vidt angik lovligheden af lovliggørelsespåbuddet fandt nævnet, at kommunen havde haft hjemmel til at påbyde jordvoldene lovliggjort og havde overholdt de forvaltningsretlige grundsætninger om varsel og påbud, idet nævnet bemærkede, at kommunen havde overvejet retlig lovliggørelse inden fysisk lovliggørelse. For så vidt angik lovliggørelsesfristen bemærkede nævnet, at dette forhold ikke er reguleret af planloven, hvorfor nævnet ikke har kompetence til at tage stilling hertil. Nævnet bemærkede videre, at klager over selve udøvelsen af kommunens tilsynspligt ikke kan prøves af nævnet, hvilket bl.a. omfatter klager over "kommunens tilrettelæggelse og prioritering af tilsynsopgaverne, herunder den fastsatte tidsfrist i et påbud". E kunne i stedet klage over kommunens udøvelse af tilsynet til Ankestyrelsen. På denne baggrund kunne Planklagenævnet ikke give medhold i E's klage over lovliggørelsespåbuddet, idet nævnet bemærkede, at en eventuel ny frist for lovliggørelse skulle fastsættes af Furesø Kommune.

Kommentar: Det er i overensstemmelse med **MRF 2021.95 V**, at nævnet alene tog stilling til gyldigheden af lovliggørelsespåbuddet uden at prøve det underliggende spørgsmål om, hvorvidt der forelå et ulovligt forhold, idet dette var retskraftigt afgjort med nævnets afgørelse af 30. september 2021. Derimod forekommer nævnets begrundelse for at afvise lovliggørelsesfristen tvivlsom, da Planklagenævnet i relation til lovliggørelsespåbud kan og skal prøve, om de almindelige forvaltningsretlige principper som berettigede forventninger og proportionalitet er opfyldt, men det er nok korrekt, at prøvelsen af proportionalitet i forhold til en frist for opfyldelse af et lovliggørelsespåbud er begrænset til åbenbart urimelige frister.

Afgørelse i klagesag om Furesø Kommunes påbud om lovliggørelse af jordvolde på [A1], Birkerød

22/05428

Furesø Kommune gav den 24. februar 2022 påbud om lovliggørelse af jordvolde på ejendommen [A1], 3460 Birkerød.

Adressaten har klaget over afgørelsen.

I denne afgørelse har Planklagenævnet behandlet følgende spørgsmål:

- Om kommunen har haft hjemmel til at give påbud, jf. planlovens § 51.

Planklagenævnet har ikke behandlet de øvrige klagepunkter i sagen.

Planklagenævnet kan ikke give medhold i klagen. Det betyder, at kommunens afgørelse gælder.

En eventuel ny frist for lovliggørelse fastsættes af Furesø Kommune.

1. Sagens oplysninger

1.1. Ejendommen og kommuneplanen for området

Klagesagen vedrører lovliggørelse af tre jordvolde på [A1], 3460 Birkerød.

Den berørte ejendom ligger i landzone og er noteret som landbrugsejendom.

Sagens forhistorie

Furesø Kommune har den 9. september 2020 truffet afgørelse om afslag på lovliggørende landzonetilladelse til tre jordvolde.

Kommunens afslag blev påklaget til Planklagenævnet, der i afgørelse af 30. september 2021 stadfæstede Furesø Kommunes afgørelse.

Furesø Kommune sendte herefter den 7. februar 2022 et varsel om påbud til fysisk lovliggørelse af jordvoldene på ejendommen senest den 31. juli 2022.

1.2. Afgørelsen, der er klaget over

Furesø Kommune gav den 24. februar 2022 påbud om lovliggørelse af tre jordvolde på ejendommen [A1], 3460 Birkerød.

Det fremgår af påbuddet, at klageren skal fysisk lovliggøre forholdet ved at fjerne de tre jordvolde og tilbageføre arealet til tilstanden før det ulovlige forhold.

1.3. Klagen og bemærkningerne hertil

Planklagenævnet har under sagens behandling modtaget de dokumenter vedrørende sagens indhold, der fremgår af Bilag 1 sidst i denne afgørelse.

Planklagenævnet modtog klagen fra kommunen den 18. maj 2022.

2. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse

2.1. Planklagenævnets kompetence og prøvelse

2.1.1. Planklagenævnets kompetence

Planklagenævnet kan tage stilling til retlige spørgsmål i forbindelse med en kommunes afgørelse efter planloven, jf. lovens § 58, stk. 1, nr. 3.[1]

Retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger.

Kommunerne fører tilsyn efter planloven. Det betyder bl.a., at kommunen påser, at påbud og forbud efter planloven efterkommes, og at vilkår fastsat i tilladelser, dispensationer m.v. overholdes, jf. lovens § 51, stk. 2. Planklagenævnet kan bl.a. tage stilling til kommunernes tilsynsafgørelser efter denne bestemmelse, herunder afgørelser om lovliggørelse af ulovlige forhold. I den konkrete sag har kommunen truffet afgørelse om påbud om fysisk lovliggørelse.

Planklagenævnet kan ikke i forbindelse med en sag om et påbud efterprøve en tidligere afgørelse om afslag på landzonetilladelse, når klagefristen for den tidligere afgørelse er overskredet. Nævnet kan herunder ikke efterprøve spørgsmål om, om der bør gives tilladelse til en yderligere terrænregulering. Der er heller ikke i sagen oplysninger om, at afgørelsen er indbragt for domstolene. Kommunens tidligere afgørelse om afslag på landzonetilladelse står således ved magt.

2.1.2. Planklagenævnets prøvelse

Planklagenævnet har behandlet den del af klagen, som fremgår af afsnit 2.2. Klagerens bemærkninger for så vidt angår dette er alene kort gengivet i afgørelsen, men de er indgået i sagsbehandlingen i deres helhed.

Planklagenævnet har ikke behandlet de dele af klagen, som fremgår af afsnit 2.3.

2.2. Påbuddet

2.2.1. Klagen

Det fremgår af klagen, at klageren ikke er enig i, at jordvoldene skal fjernes.

Planklagenævnet har forstået det som en klage over påbuddets lovlighed.

2.2.2. Generelt om påbud

Lovliggørelse kan ske enten fysisk, f.eks. ved nedrivning af en ulovligt opført bygning, eller retligt, f.eks. ved efterfølgende lovliggørende tilladelse.

Det følger af proportionalitetsprincippet, at kommunen har pligt til at vurdere muligheden for retlig lovliggørelse, før den evt. træffer afgørelse om fysisk lovliggørelse.

Det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip indebærer endvidere, at indholdet i en afgørelse ikke må gå videre med hensyn til at påføre borgerne byrder, end formålet tilsiger.

I en sag om lovliggørelse skal kommunen derfor anvende det mindst indgribende middel. Hovedområdet for anvendelse af proportionalitetsprincippet er de situationer, hvor der er flere mulige lovliggørelsesmåder. Princippet kan dog også føre til, at det kan være udelukket at kræve lovliggørelse, f.eks. hvis et krav om lovliggørelse vil være uforholdsmæssigt indgribende i forhold til det resultat, der opnås og de hensyn, der varetages med den pågældende bestemmelse.

2.2.3. Planklagenævnets vurdering

Planklagenævnet finder, at Furesø Kommune har haft hjemmel til at påbyde forholdet fysisk lovliggjort, og at kommunen har overholdt de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om varsel og påbud.

Nævnet lægger vægt på, at kommunen har partshørt klageren inden påbuddet samt varslet klageren om påbud om lovliggørelse. Kommunen har desuden overvejet en retlig lovliggørelse inden fysisk lovliggørelse, idet kommunen har truffet afgørelse om afslag på landzonetilladelse.

2.3. Forhold, som ikke behandles

Den tidligere afgørelse

Det er i klagesagen anført, at klageren anmoder Planklagenævnet om at genoverveje Furesø Kommunes afslag.

Dette er imidlertid ikke omfattet af den afgørelse, der er klaget over, det vil sige kommunens afgørelse om påbud til lovliggørelse af jordvoldene. Planklagenævnet kan alene tage stilling til forhold, der er omfattet af den afgørelse, der er klaget over, og nævnet kan derfor ikke behandle klagepunktet.

Nævnet har den 6. juli 2022 sendt brev til klageren om, at hvis klageren ønsker, at nævnet genoptager afgørelsen af 30. september 2021, skal klageren sende en anmodning herom.

Fristen for lovliggørelse

Det er i klagesagen anført, at klageren anmoder om, at fristen for den fysiske lovliggørelse ændres til et senere tidspunkt i efteråret. Dette er imidlertid ikke reguleret af planloven. Planklagenævnet har derfor ikke kompetence til at tage stilling til dette.

Kommunerne fører tilsyn efter planloven. Det betyder bl.a., at kommunen påser overholdelsen af planloven og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, jf. lovens § 51, stk. 1 Planklagenævnet kan bl.a. tage stilling til kommunernes tilsynsafgørelser efter denne bestemmelse, herunder afgørelser om lovliggørelse af ulovlige forhold

Planklagenævnet kan imidlertid ikke tage stilling til klager over selve udøvelsen af tilsynsplikten. Det indebærer bl.a., at nævnet ikke kan tage stilling til klager over kommunens tilrettelæggelse og prioritering af tilsynsopgaverne, herunder den fastsatte tidsfrist i et påbud.

Ankestyrelsen, tilsynet med kommunerne, kan behandle spørgsmål om kommunernes udøvelse af tilsyn efter planloven, idet Ankestyrelsen dog ikke kan tage stilling til kommunernes skønsudøvelse i det omfang, skønnet er udøvet inden for de rammer, lovgivningen fastsætter. Såfremt klageren mener, at kommunen ikke har ført tilsyn efter planloven, henviser Planklagenævnet klageren til at rette henvendelse til Ankestyrelsen. Nævnet bemærker, at Ankestyrelsen selv beslutter, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag.

3. Afsluttende bemærkninger

Planklagenævnet kan ikke give medhold i klagen over Furesø Kommunes afgørelse af 24. februar 2022 om påbud om lovliggørelse af jordvolde på ejendommen [A1], 3460 Birkerød.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 4, stk. 1, i lov om Planklagenævnet.

Planklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 3, stk. 3, i lov om Planklagenævnet.[2] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. § 3, stk. 4, i lov om Planklagenævnet.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke. Klagegebyrer tilbagebetales kun, hvis nævnet har afvist at behandle sagen, hvis klagen tilbagekaldes, eller hvis nævnet giver klageren medhold eller i øvrigt ændrer den afgørelse, der er klaget over. Det er ikke tilfældet i denne sag. Planklagenævnets afgørelse vedrørende klagegebyret kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Der henvises til § 3 i gebyrbekendtgørelsen for Planklagenævnet.[3]

[1] Bekendtgørelse af lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 med senere ændringer.

[2] Lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 108 af 28. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Planklagenævnet.

Sag:

22/05428

Dato:

8. juli 2022.

Emner:

Planloven, landzo...

Planklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/planklagenævnet/>) • Nævneshuset • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • Plan@naevneneshus.dk (<mailto:Plan@naevneneshus.dk>)
Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/pkn-naevneneshus-dk>)